

Energiatakarékos épületté válik a marosszentgyörgyi óvoda

## Bezsúfolás helyett elköltöztették a gyerekek egy részét



Egy szomszédos épületben kezdte az idei tanévet a marosszentgyörgyi Bambi óvoda két csoportja, ugyanis a napközi épületének a felújítását – a bürokratikus folyamatok elhúzó-dása miatt – nem sikerült befejezni a szeptember 9-i tanévkezdésre. A földszinti és az emeleti termek elkészültek, azokat már birtokba vehették az apróságok, azonban a tetőtérben még dolgoznak, és nem szeretnék volna az oda járó gyerekeket bezsúfolni a lenti termekbe.

Menyhárt Borbála

A Marosszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal egy nagyszabású európai uniós pályázatot nyert meg, aminek köszönhetően július elején elkezdtek a főút mentén lévő, több mint százhusz gyereket befogadó Bambi óvoda épületének a korszerűsítését. A munkálatok előreláthatólag még négy hónapig zajlanak, addig két, egy román és egy magyar óvodai csoportot átköltöztettek egy szomszédos épületbe, a többi négy csoporttal pedig a Bambi épületében, a már megújult alsó emeleten és földszinten foglalkoznak az óvónők – magyarázta érdeklődésünkre *Sófalvi Szabolcs*, Marosszentgyörgy polgármestere.

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

### Látogatható a falumúzeum

Akár a megyeszékhelyen lakók számára is rövid, egynapos kiruccanás célpontja lehet Marossárpatak, hiszen 18 km-re található a várostól

2.

### KAF-Látó a Szférán

Az eddigi Szféra fesztiválokon talán még egyszer sem volt ilyen erőteljes az irodalom jelenléte, mint ezen az idején, jubileumi eseménysorozaton. Legemlékezetesebb élménnyel minden bizonnyal az a lapszámbemutató szolgált, amelyen a Látó szépirodalmi folyóirat 2024/7-es lapszámát ajánlották a jelenlevők figyelmébe.

3.

### Tágul a kortárs művészet tere

Marosvásárhelyen is. Ezt a legutóbbi fesztiválesemények is pregnánsan jelezték. Mindenekelőtt a Forगतag Lételelet című kiállítása a Várgalériában és az Élesdi Művésztelep alkotóinak tálalata a 10. Szférán.

5.



#### Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

#### Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

#### Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

#### Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

## ITT VAN AZ ŐSZ, ITT VAN ÚJRA



ALUKNÉZET

Horváth Szekeres István karikatúrája



**SZEPTEMBER**

**14., szombat**

A Nap kel  
7 órakor,  
lenyugszik  
19 óra 35 perckor.  
Az év 258. napja,  
hátravan 108 nap.

**IDŐJÁRÁS**

Zápor, zivatar várható

Hőmérséklet:  
max. 17 °C  
min. 11 °C



**ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!**

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népiújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

## Bezsúfolás helyett elköltöztették a gyerekek egy részét

(Folytatás az 1. oldalról)

A községvezető elmondta, a közel hárommillió lej értékű beruházás az óvodaépület energiahatékonyságának a növelését célozza, aminek következtében, a számítások szerint, mintegy hatvanöt százalékkal csökkennek majd az épület fenntartásával járó havi költségek.

A pályázat részeként különleges, háromrétegű nyílászárókra cserélték az ablakokat, így a hőveszteség szinte nullára csökken. Ugyanakkor az épület fűtését, illetve a melegvíz-előállítását alternatív erőforrások használatával oldják meg, napelemek, valamint úgynevezett hőcserélő fűtőtesteket szerelnek. Szigetelik a külső falakat, a tetőzetet, valamint az épület alapját, a termekbe költségtakarékos LED világítótesteket, a mosdókba pedig mozgásérzékelő csapokat szerelnek. Sófalvi Szabolcs hozzátette, sajnos nem rajtuk múlt az, hogy nem tudtak már a nyár elején nekifogni a munkálatnak, hiszen amint lejárt a versenytárgyalás, be kellett tartani az előírt határidőket, be kellett szerezni az előírt engedélyeket, így csak július 7-én tudta elkezdni a munkát a kivitelező, és hat hónap áll a rendelkezésére, hogy befejezze.

Mint mondta, a földszinti és az emeleti termek készen vannak, azonban a manzárdrészen lévő termeket nem lehet használni, most bontják meg a tetőzetet, fognak hozzá a szigeteléshez, ezért úgy döntöttek, hogy a manzárdrészebe járó két csoportot nem zsúfolják be az alsó, már megújult részen lévő termekbe – főleg ebben az időszakban, amikor gyakoribbak a légúti megbetegedések –, hanem az óvoda közvetlen szomszédságában lévő, magánkézben lévő épületben egy szintet kibéreltek erre az időszakra, és ide költöztették a két óvodai csoportot.

A tanévnyitót megelőző napokban az óvoda személyzete reggeltől késő estig keményen dolgozott. Takarítottak, fertőtlenítettek, helyükre tették a bútorokat, hogy rend legyen, és szeptember 9-én minden készen álljon a gyerekek fogadására, illetve az új helyszínre költöztetett gyerekek is jó körülmények között kezdhesék a tanévet.

Ugyanakkor jó hír, hogy a munkálatok ideje alatt az Angyalka bölcsőde udvarát és játszóterét használhatják azok a gyermekek, akik a Bambi óvoda épületében maradtak, és azok is, akik a szomszédos épületbe költöztek.

– Mindent megtettünk annak érdekében, hogy a gyerekek biztonságban, jó körülmények között tanuljanak a munkálatok idején is. Lesznek teendők, amelyeket a délutáni órákban, illetve majd az őszi vakációban végeznek el a munkások, amikor nincsenek gyerekek az épületben – tette hozzá a polgármester.



## Isten éltesse!

Ma SZERÉNA és ROXÁNA, holnap ENIKŐ és MELITTA napja. ENIKŐ: Vörösmarty Mihály alkotta meg az ősi Enéh (ünő) névből a -kó kicsinyítő képzővel. MELITTA: görög eredetű női név, jelentése: méh.



VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2024. szeptember 13.	
1 EUR	4,9737
1 USD	4,4826
100 HUF	1,2565
1 g ARANY	370,5328

## Látogatható a falumúzeum

### Turisztikai célpont lehetne a község

Akár a megyeszékhelyen lakók számára is rövid, egy-napos kiruccanás célpontja lehet Marossárpatak, hiszen 18 km-re található a várostól. Nemcsak a főúton, hanem – a Maros mindkét partját követve – kerékpárral is megközelíthető, a Víkendtelep mögött a Maros-hídig terelve, illetve Marosszentanna–Várhegy irányából. Ugyanígy bringával Galambodról Pókakeresztúrra vagy Mezősávásról Mezőmajosra lehet eljutni. Talán kevesen tudják, hogy az utóbbi faluban a lourdes-i Mária-jelenésnek emléket állító barlangimitáció is megtekinthető az egykori görögkatolikus – ma ortodox – fatemplom, illetve az új görögkatolikus templom mellett.

A horgászok közkedvelt célpontjai a pókai halastavak, és sorolhatnánk tovább a környék kikapcsolódást kínáló lehetőségeit. A községközpontban a Miholcsa József képzőművész által készített történelmi szoborparknál lehet egy kis időutazást tenni, és érdemes betérni a nemrég átadott falumúzeumba is, amelyet az országos vidékfejlesztési alap (PNDR) támogatásának köszönhe-

tően mintegy 728.000 lejes beruházásból és 394.000 lejes önrészből – egy régi épület helyén – sikerült megnyitni az önkormányzatnak. A tárgyakat, a helybéli adományát, a néhai Berekméri Edmond pedagógus, helytörténész segítségével gyűjtötték össze és helyezték el három terembe. A kiállítás anyagát nemrég a nőszövetség segítségével, a polgármester irányításával átrendezték. A gazdag anyag nemcsak népviseletből, egykori használati tárgyakból áll, hanem régi fotókból is, amelyek segítenek visszaillesztani a múltba. A gyűjteményes kiállítást már 2006-ban közszemlére tették egy másik helyen, most már méltó, állandó helyszínt találtak ennek a – Leader csoporton keresztül sikeresen lebonyolított – pályázatnak köszönhetően.

A Pro Glodeni Egyesület által gondozott múzeum kulcsa a polgármesteri hivatalban van, hétköznap 8–16 óra között lehet igényelni a hivatal 0265-338-112-es telefonszámán. Hétvégén nincs szolgálat, ezért azok, akik ilyenkor látogatnák meg a gyűjteményt, előre egyeztetzenek az érkezés időpontjáról. (vajda)



Fotó: Vajda György

## A 60 éves Illés együttes előtt tisztelgő koncert lesz a Sportarénában

**A hatvan éve alakult legendás Illés együttes előtt tisztelgő koncertet rendeznek 2025. január 11-én a Papp László Budapest Sportarénában kilenc mai népszerű zenekar részvételével.**

„Akkor mindenki a futó angol slágereket játszotta, mi voltunk az elsők, akik 1965 őszen a Boschklubban előadtunk egy magyar nyelvű számot, ez volt az Oh, mondd. A szünetben kérdeztük, milyen volt, de rá kellett ébrednünk arra, hogy a fiatalok észre sem vették, hogy magyarul énekeltem, az akkori technikai feltételek mellett ezt nem lehetett hallani” – mesélte Szörényi Levente, a zenekar frontembere a szerdai budapesti sajtótájékoztatón.

Az eseményen az együttes másik tagja, a szövegeket jegyző Bródy János is jelen volt. Mint felidézte, korábban Illés Lajos zenekarvezető is fenntartással viszonyult a magyar nyelvű dalokhoz, mert azokkal a hatvanas évek közepén rizikós volt község élé lépni.

„1966 elején indultunk egy amatőr zenekaroknál kiírt tehetségkutatón, ahol a döntőben már négy Szörényi–Bródy és négy Lennon–McCartney szerzeményt adtunk elő. Nyertünk egy rádiófelvételt, ame-

lyen aztán rögzítettük is az Oh, mondd-ot, a Légy jó kicsit hozzám-ot, a Mindig veled-et és Az utcánt” – tette hozzá Bródy János.

Novák Péter, a koncert rendezője elmondta, hogy az Illés dalai az aurovoir., a Blahalouisiana, a Carson Coma, az Esti Kornél, a Honeybeast, az Irie Maffia, a Leander Kills, a Margaret Island és a Street Sixteen előadásában fognak elhangzani, és három fiatal színművész is közreműködik.

A koncert producere Rosta Mária, a Sportarénában egy nagy forgószínpadon fognak cserélődni a zenekarok, lehet majd táncolni, és retrókocsmá is lesz. A koncert látható lesz a Duna csatornán.

„Az Illés zenekar életműve része a kulturális valóságnak, dalaik önálló életre kelnek, mert korszakos pillanatban születtek, és a számok az akkori, majd további generációk életét is meghatározták. Ők használtak először népzenei motívumokat a zenéjükben, dalaik beemelték a műfajt a kortárs művészetek közé” – fogalmazott Novák Péter.

A fellépő zenekarok képviselői jelen voltak a sajtótájékoztatón. Dagadu Sena (Irie Maffia) elmesélte, hogy gyerekkorában Ghanában magyar édesanyja mutatott neki Illés-dalokat, Fekete Giorgio, a Carson

Coma frontembere pedig, aki Olaszországban nőtt fel, azt mondta el, hogy egy turnébuszban hallott először Illést, és a zene rögtön elvarázsolta.

Az Illés 1965 januárjától játszott az ismert felállásban, abban az évben nyáron kezdték írni közösen az első magyar nyelvű számokat a nógrádverőcei KISZ-táborban, ahol négy hónapon át minden este játszott a zenekar.

A csapat őse 1957-ben alakult, klasszikus korszakát 1965-től 1973-ig élte Illés Lajossal (billentyűs hangszerek, zeneszerzés), Szörényi Leventével (ének, gitár, zeneszerzés), Bródy Jánossal (gitár, szövegek), Szörényi Szabolccsal (basszusgitár) és Pásztor Zoltánnal (dobok). Ekkor az Illés a Metro és az Omega mellett az ország legnépszerűbb zenekara volt. Az Illés 1981-ben újra fellépett, 1990-ben emlékeztető koncertet adott a Népstadionban, hat évvel később a Budapest Sportszernakban, 2001-ben – szintén a Népstadionban – a Metróval és az Omegával. Az utolsó fellépések 2005 augusztusában voltak, már Pásztor Zoltán halála után Csíkszeredában, valamint a Sziget fesztivál nulladik napján. Illés Lajos alapító 2007-ben hunyt el. (MTI)

**NÉPÚJSÁG**  
ÖNÁLLÓ  
MAROS MEGYEI NAPILAP  
Kiadja az IMPRESS KFT.  
FŐSZERKESZTŐ:  
Karácsonyi Zsigmond  
LAPSZERKESZTŐK:  
Antalfi Imola  
Benedek István

**MUNKATÁRSÁK:** Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirokska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.  
**TÖRDELÉS:** Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.  
**FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.  
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.  
**SZERKESZTŐSÉG:** 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro  
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.  
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.  
**Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben:** 0728-082-259.  
**Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje:** hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.



642357800076

ISSN 1220-3475 (print);  
ISSN 1584-3238 (online)





SZERKESZTETTE:

NAGY MIKLÓS KUND

1649. sz., 2024. szeptember 14.

## KAF-Látó a Szférán

Az eddigi Szféra fesztiválok talán még egyszer sem volt ilyen erőteljes az irodalom jelenléte, mint ezen az idei, jubileumi eseménysorozaton. Legemlékezetesebb élménnyel minden bizonnyal az a lapszámbemutató szolgált, amelyen a Látó szépirodalmi folyóirat 2024/7-es lapszámát ajánlották a jelenlevők figyelmébe. Ezzel az összeállítással a szerkesztők a tavaly december végén elhunyt Kovács András Ferenc költőnek állítottak emléket. Harminc szerző – író, költő, irodalmár – versekkel, esszékkel, tanulmányokkal, recenziókkal rajzolta ki KAF egyéniségét, szellemiségét, életművét a tematikus számban. Közülük négy költő – a marosvásárhelyi Markó Béla és Nagy Attila, a nagyváradi Oszváth Zsuzsa és a kolozsvári Varga László Edgár – a műsorvezető Fischer Botonddal, a Látó szerkesztőjével beszélgetve, a Kovács András Ferencvel kapcsolatos emlékeiből osztott meg néhányat a jelenlevőkkel, és vallott arról, mivel gazdagította őket ez a kiváló költő és gazdag életműve. Felolvasták verseiket is a KAF-Látóból.

Ma az egyóránra kerekedett eszmecsereből ragadunk ki részleteket a Látó egykori főszerkesztője, MARKÓ BÉLA vallomásokhoz szólásából.



A KAF-Látó bemutatójának szereplői 2024. szeptember 8-án (balról): Fischer Botond, Markó Béla, Oszváth Zsuzsa, Varga László Edgár és Nagy Attila  
Forrás: a Látó honlapja

## „s cáfold a költőhalált,/ha valaha itt jársz közöttünk újra”\*

Minden bizonnyal én vagyok az itt ülők közül, aki a legrégibbről ismerte Andrást. Annyira régről, hogy még mindig nem úgy emlegetem, hogy KAF, bár erre is kezdem rászokni. Ez egy későbbi rövidítése a nevének, a Kovács András Ferencnek, és én még nem is így ismertem meg őt, hanem Kovács Andrásnéként. Fel is idézném a megismerkedésünk epizódját, noha már itt-ott erről is beszéltem. Rég volt, még aránylag friss szerkesztője voltam az Igaz Szó folyóiratnak, 1976-ban kerültem oda, és rá úgy két évre Gálfalvi György kollégámmal lapterjesztési körúton kerültünk el Szatmárra. Akkor még volt ilyesmi, ma már alig ismert ez a gyakorlat. Ez persze inkább ürügy volt, elsősorban találkozni akartunk az ottani barátainkkal, írókkal, művészekkel. Így látogattuk meg Kovács Ferenc rendezőt és a feleségét, Elekes Emma színművésznőt. A beszélgetés adott pillanatában behívták Andrást, hogy mutassa meg a verseit. Középkorú volt, egy szerény úrifütnak tűnt nekem. Elégge vonakodott attól, hogy előálljon a verseivel, mint kisgyerek a szülői unszólásra. Egyáltalán nem volt gyerek, a verseiből, amiket ide adott, utólag kiderült, hogy már egy érett költő. A verseit elhoztam, és odaadtam Székely Jánosnak, az Igaz Szó akkori versszer-

kesztőjének. Ő kiváló versszerkesztő volt, de roppantul bosszantotta, ha valamelyik kollégája szállítja neki a fiatal költők lírai próbálkozásait. Most sem örült, de a versek jók voltak, megjelentek a lapban. Kovács Andrásból pedig úgy lett Kovács András Ferenc, hogy meggyőztük, a Kovács András elég közkeletű név, többen is közölnek ezen a néven, tehát mellé illesztette az édesapja keresztnévét is. Később rájöttem, olyan kivételes költői egyéniség volt, hogy az eredeti nevén is meg lehetett volna különböztetni más alkotóktól.

Hogy mit jelentett nekünk KAF? Azt hiszem, hogy bizonyos értelemben mércé volt Andrást. És most e neki szentelt lapszám kapcsán hadd mondjam el, hogy én nem szeretem a tematikus számokat. Mindig idegenkedtem attól, hogy tematikussá tegyünk a folyóiratszámokat, és egyetlen téma köré építsük föl havonta. Ez leszűkíti a folyóirat lehetőségeit, hiszen sok írás, ami éppen nem talál oda, kimaradhat, noha megérdemelné a közlést. Ez a szám nem éppen olyan tematikus összeállítás, amilyenekről beszélek, de nem igazán tudtam, mi lesz belőle, amikor felmerült az ötlet. Ez némiképp más, a lap szerkesztőjének, volt főszerkesztőjének és egy rendkívül fontos erdélyi, marosvásárhelyi költőnek a haláláról és arról a gyászról, ami

emiat mindannyiunkat megérintett. Kovács András Ferenc jelentőségét és azt, hogy ő mércé volt a mi irodalmi életünkben, az igényesség mércéje, az irodalmi minőség szigorú megkövetelője, ez a szám is bizonyítja. A lap tele van jó versekkel, és most nem a magamé dicsérem. Természetesen jó költők szerepelnek ebben a számban, de egyikük-másikuk nem is annyira jó, mint amennyire jók ezek a versek. KAF személyisége és költőisége, az antik formák, a klasszikus időmérték és így tovább érdekes módon mindenkiből kihozta a legjobbat. Alkalmi versek ezek, és az alkalmi vers ritkán sikerül úgy, ahogy szeretnénk, de beleolvastva a lapba hamar kiderült, hogy nagyon sok jó, igazán erős, érzelmileg meghatározó vers, esszé és prózai munka is van ebben a számban. Ez az általam kételytel fogadott szerkesztői elképzelés jónak bizonyult, és nagyon kár, hogy ez az általa képviselt igényesség eltűnt Vásárhelyről, és ha nem vigyáznánk, elvesz Erdélyből is, ezért is fontos az emléket és a költészetét is ápolni.

Erre, amit mondom, jó példa a Láng Zsolté. Kedveljük őt, és prózáiróként egészen nagyra tartjuk, és most kiderül, hogy egy ragyogó verset írt, ezzel nyílik a lapszám. Címe: *Ophelia monológja a fiához*.

\*Markó Béla Kovács András Ferencnek dedikált *Költőhalál* című verséből



Kántorné régi síremléke a marosvásárhelyi katolikus temetőben  
Fotó: N.M.K.

Kovács Levente tanár úr ezelőtt jó huszonöt évvel azzal az ötlettel állt elő, hogy mindenszentek előestéjén, a halottakra emlékező napon a színiakadémia (utóbb egyetem) növendékeivel keressük fel a színészsírokat, és gyűjtünk gyertyát, emlékezzünk a színpadok egykori hőseire. Így keresgélünk sokszor Kántorné Engelhardt Anna színésznő végső nyughelyét, melyet időről időre felfedezett a közvélemény, Csorba Andrásné pedig végre méltóképpen rendbe hozatott és felirattal látott el.

A cikk a *Reggeli Újság* 1941. március 30-i számában jelent meg Biás István helytörténész és levéltáros tollából. Apójától az adta, hogy azokban a kora tavaszi napokban Krémer Ferenc társulata (csupa fővárosi színészekből verbuvált trupp) népesítette be a Transylvánia színpadát. Operettet, vígjátékot, daljátékokat adtak elő. Olykor sikerült az élelmes direktornak, Krémer Ferencnek, aki az országos színészakadémia tagja volt, fővárosi nagyságokat is egy-egy előadásra szerződtetni. Többek között a vásárhelyi közönség (élő, egyesben) láthatta Dayka Margitot, Turay Idát és Fedák Sárít is 1941-ben. Sőt Fedák Sári, aki a *Gyergyói bálban* és a *Tokaji aszúban* alakított főszerepet, megkoszorúzta a társulattal együtt Kántorné sírját.

A cikkben említett épület a Korzó köz (máma: Bartók Béla) utca és a Széchenyi tér (az utókornak: Trandafirilor) sarkán áll, ahol manapság egy osztrák tőkével működő patinás bank termel profitot (betéteseknek: Raiffeisen).

Közlő: Sebestyén Mihály

Hol és mikor halt meg Kántorné?

## Ismeretlen életrajzi adatok a nagy tragikáról

Kántorné Engelhardt Anna születése 150. évfordulójának helyi ünnepe alkalmával két fontosabb, ismeretlen adatot közlünk olvasóinkkal.

Az első az, hogy kétségtelül megállapítható az a hely, ahol Kántorné örök álmra hunyta le szemeit. A Főter 39. számú egyemeletes, újabb bérház helyén állott a századforduló elejéig az a szintén egyemeletes, ódon épület, amely egykor a tragikus sorsú Barcsay János táblai ítélőmesteré volt. Ez a ház leányágon a Lázár

grófi családra szállott. Ennek erkélyéről hirdették ki 1848-ban az uniót a kolozsvári országgyűlés után. A ház ekkor már mintegy másfél évtized óta a Lázár grófok tulajdona s ők nyújtottak valószínűleg a színpadról rég lelépett Kántornénak.

Amikor a szabadságharc utáni első népszámlálást városunkban 1850-ben végezték, az említett ház (289. házszám alatt) akkori birtokosa a kalandos természetű, lángoló lelkületű és ritka

(Folytatás a 4. oldalon)



## A művész, ha szegedi...

Nagy Miklós Kund

A cím sokféleképpen folytatható, és a három pont alighanem annyiféle gondolattal egészíthető ki, ahányan ezt olvassák. A magam olvasata: A művész, ha szegedi, itt-hon van Erdélyben. Ebben biztos egyetértnek velem mindazok, akik látták a marosvásárhelyi Bernády Házban BALLÓ ANDREA, BARKOS BEA és SIMON MIKLÓS kiállítását. Három a művész, ez a látványteremtés hármasságát is meghatározza. Annál is inkább, mivel műveik markáns egyéni sajátosságok hordozói, és műfajilag is elhatárolódnak egymástól. Ugyanakkor az alkotói hitvallásukban, ihletforrásaik hasonlóságában, Erdély-szeretetükben és a közös alkotótábori preferenciáikban észlelhető hasonlóság harmóniát teremtett a tárlaton, feloldva a különbözőségekből elkerülhetetlenül

a környezete s az abból fakadó élményvilág az, ami a képeit elindítja, de számára már rég nem a hagyományos, látványyszerű ábrázolás a fontos, hanem absztrahál, érzelmeket, hangulatokat szeretne kifejezni, és hasonló érzéseket, állapotokat kiváltani a nézőkben, olyan expresszív módon, amely olykor sejteti, mi mozgatta meg a fantáziáját, milyen lehetett a táj, a tárgy, az épület, a valóság szelet, amely inspirálta, és hangulatilag mit váltott ki belőle. Alkotásainak fő vonulata a tudatalattit mozgósító, az érzelmi, lelki szférát célba vevő, formabontó, leegyszerűsítő, egyfajta képi rendet teremtő, színeiben is merész társításokra készítő festészet. Egy ideje nem is ad címet munkáinak, nem akarja azzal is befolyásolni közönségét. Azokat a művészetkedvelőket, akik Székelyföldön, sőt ennél tágabb erdélyi régiókban is egyre nagyobb elismeréssel beszélnek róla. Évtizedek óta



Simon Miklós tűzzománca

Fotó: N.M.K.

adódó eklektikát. Festmény és tűzzománca, absztrakt és tradicionális, helyi és egyetemese, ősi és jelenkori, lírai és balladás, bioform és geometrikus... Hosszasan folytatható a fogalmi párba állítás, ami talán megközelíthetőbbé teszi a kultúrközpont mindkét galériáját megtöltő színes és gazdag anyag jellemzését, de a szavak ezúttal is kudarca vannak itélve, ha arra törekednénk, hogy leírjuk mindazt, amit a színek, foltok, formák, vonalak, fények és árnyak, árnyalatok, bekarcolások, beépített kollázsselemek sugallnak, sejtetnek, kiválthatnak a nézőkből. A zene bizonyára hatásosabban érzékeltethetné a vizualitás bő kínálatát. Ez nyilván fordított irányból is igaz, hiszen a kiállított festmények és tűzzománccok olyan belső zeneiség hordozói, amit a munkát serkentő zenehallgatás is eredményezhetett. Erről maguk a kiállítók is beszéltek a méltatónak. Mindhármukra serkentően, gyakran festői impulzusként hat a műtermi muzsika.

Balló Andrea esetében ez külön hangsúlyozandó, hiszen az ő festményei túllépnek a közvetlen valóságon. A közeg, amelyben él,

rendszeresen jár ide, anyai ágon itteni gyökerekkel rendelkezik, ennek tudata is serkentően hat munkásságára. A Maros Mezőségi Művésztelep, a mezőségi alkotótáborok törzstagja, az idej táborozása is igazán gyümölcsöző volt. Friss impressziókkal telt tarisznyával térhet haza.

Ez a Simon-Barkos házaspárról is ugyanígy elmondható. Nélkülük is sokkal szegényebb lenne a Mezőség kulturális, művészeti élete. Ők is megszállottan jönnek, amikor csak tehetik, dolgoznak, kiállítanak, értéket teremtenek a Hargita, a Gyergyói-medence, a Mezőség, Kalotaszeg, Nagybánya nyújtotta örökség és kultúrkincs vonzásában. Pedig Szeged és környéke, az irodalom, a művészettörténet s a népművészet révén híressé vált Tápé, ahol tűzzománctanodát is létrehozva alkotnak és tehetségeket oktatnak, eléggé lefoglalja energiáikat. Úgy tűnik, azokból sosem fogynak ki, és nem csak az Alföld, az erdélyi hegyek is szervesen beépültek műveik univerzumába. 2007-ben már volt a Bernády Házban közös kiállításuk.

Tűzzománcaik, festményeik kedves emlékeket idéznek fel a marosvásárhelyiekben. Most még inkább elmélyítették az akkori jó benyomást. Simon Miklós lángoló fényű tűzzománcai az emeleti galériát ragyogtatják föl, és teszik még pompásabbá néhány csillogó tájképpel, kiváló portréval. Barkos Bea ezúttal kevesebb tűzzománccal, de annál gazdagabb képgyűjteménnyel mutatta fel a maga mitikus, többnyire függőlegesen, az ég felé terjeszkedő delejes „lélekleletét”. Volt miből válogatniuk, rendkívüli lendülettel és céltudatosan alkotnak, dolgoznak. Munkásságuk elemzői



Barkos Bea tűzzománca



A kiállítók a megnyitón (balról): Barkos Bea, Simon Miklós, Balló Andrea

Fotó: Bálint Zsigmond

nem győzik halmozni a jelzőket és a költői metaforákat, amikor róluk írunk, beszélnek. Elég ezt pár idézettel példázni: „Zománca iz-zott virágénekek, színszivárványba babonázott százszorszép szirmok” – olvasható Barkos Bea tűzzománca alakzatairól, „indulat-indák, lávaszerű örvénylések” – mondják a vásznat, képlemezt mozgalmasan kitöltő festői látomásokról. Ősiséget, sámános, mitikus beütéseket is sugallnak a földszinti galéria falain. Különös kontrasztba kerülnek Balló Andrea modern misztériumával, de egyik is, másik is kellő erővel képviseli a maga érté-

kiállíthatott, ma is éppen olyan lelkesedéssel és kitartóan dolgozik, mint fiatal korában. A közben eltelt hat évtizedben a zománccművészet valóban avatott mesterévé lett. És nem csupán az egykori elődök hagyatékát továbbvinni igyekvő székely rovásírásos zománccok révén, hanem geometrikus játékok, hologramszerűen változó zománccportrék, domborított intarziák, felragyogó rekeszománccok által is. Amikor először mutatkozott be a Bernády Galériában, a tűzzománca geometrikus dekorativitását még kevésbé aknázta ki. Most egy egész ciklus példázza, milyen tetszetős



Balló Andrea festménye

keit. Isteni háromszöge szépségével is megragad, de jelképként, a test, szellem, lélek harmóniájának szimbólumaként is megszólítja szemlélőjét.

Ez a két-, illetve többarcúság Simon Miklós mostani felhozatalában is jól kirajzolódik. A művész, a Szegedi Szépművészeti Céh alapító tagja, akinek első kiállított festménye hatvan évvel ezelőtt Párizsban váltott ki elismerést, majd a világ számos jelentős központjában is

lehetőségek vannak ilyen vonatkozásban is, főleg az urbánus látványvilág felvillantatásában. A *Kisváros*, a *Sodrony geometria*, a *Mozgásban*, a *Szakrális geometria* jó példa erre. De ha választani kellene a legkedveltebb munkák között, biztos sokan lennének azok, akik az üzenetet továbbító művek mellett tennék le a garast, amilyen a *Székelyföldi üzenet*, a *Veronika kendői*, az *Ősi törvények* vagy a *Gizella*.

## Ismeretlen életrajzi adatok a nagy tragikáról

(Folytatás a 3. oldalról)

képességű Lázár Eszter grófnő lakói között szerepelt, a népszámlálási ív szerint: „Kántor Anna” 1802-ben (?) született, róm.kat. vallású „színésznő”. [Valójában 1791-ben született.]

Kétségtelen, hogy Kántor Gerzsonnéval, a nagy művésznővel azonos egyénről van szó.

A másik szintén érdekes és alig vagy talán teljesen ismeretlen adat: a Kántornéről szóló halotti anyakönyvi feljegyzés. Az 1854. febr. 28-án elhalt és március 1-én (a helyi székely vértanúk kivégzése előtt 10 nappal!) a kato-

likus temetőbe kísért Kántornéről egy teljesen hibás bejegyzés szól: A halotti anyakönyv vonatkozó része Schreder Anna 65 éves rom. kat. vallású, vízkórságban elhalt színésznőt jegyzett fel. Ha nem tudnók biztosan, hogy csakis a Kántoréra vonatkozó téves feljegyzésről van szó, alig fogadhatnók el kétségtelen bizonyítéknak. Az elfelejtett színpadi nagyság már régóta csak jegyzetként tengődött és Bardócz, a temetési lelkész is csak azt írhatta a halotti anyakönyvbe, amit neki a „jól értesültek” tudomásul adtak.

Biás István





## Tágu a kortárs művészet tere

Marosvásárhelyen is. Ezt a legutóbbi fesztiválemények is pregnánsan jelezték. Mindenekelőtt a Forgatag *Lét-lelet* című kiállítása a Várgalériában és az Élesdi Művésztelep alkotóinak tárlata a 10. Szférán. Az egykori Predeal vendéglő viharvert terem- és folyosólabirintusában egyébként ennél jóval bővebb kínálat fogadta az érdeklődőket a rendezvény három napján, akciófigura-, filmpakát-, fotókiállítás, totemes concept design és interaktív installáció is „pukkasztotta” a jónépet. A szférás összejöveteleken különben nem a polgárpukkasztás volt a rendezők célja, hiszen a közönségük nagy többsége fiatal, és ők a legmeglepőbb újításokra is nyitottak, maga a kortárs művészet vonult fel ennyire színesen, változatosan, ötletgazdagon, kísérletező, konceptuális, netán botránykeltő szándékkal is, ha úgy vesszük. Lehetne még sorolni a jelzőket, a kortárs művészet rendkívül sokféle. Persze abba, amit igyekeznek belepakolni, esetenként szélhámosság, kóklerség, svindli, szemfényvesztés is belevegyülhet, de igényesen, színvonalasan, eredeti módon is lehet, és így is kell ezt csinálni, közönség elé vinni. Tájainkon főként ez a tendencia érvényesül. És noha Vásárhely a művészetekben is eléggé hagyományörzőnek bizonyul, a kísérletező, újító törekvésekben is aránylag korán voltak már úttörő kezdeményezései. Gondoljunk csak az innen indult, majd Magyarországra is áttért, utóbb Szárhegy révén visszahonosult MAMŰ-mozgalomra. A fél évszázados Szárhegyi Művésztelep a „klasszikusok” táboranyagának rendszeres marosvásárhelyi bemutatása után évek óta már a MAMŰ és a többi kortárs művészeti csoportosulás tagjainak műveit sorakoztatja fel teltente a Bernády Házban. A galéria törzsközönsége, amely fiatalnak nemigen nevezhető, kezdetben idegenkedve fogadta a modern irányzatok jegyeit hordozó munkákat, az idő teltével mind nagyobb érdeklődést mutat e kiállítások iránt. A kortárs művészetek egyébként egyértelműen a B5 Stúdióban, illetve a K' Arte Egyesület galériájában vannak jelen. Ezek eleve kis befogadó képességű színhelyek, tárlatnyitók idején gyakran szűknek is bizonyulnak, annyi a kíváncsiskodó. Utóbb nyilván jelentősen csappan az érdeklődők száma, de volt már úgy is, hogy a kortárs művészet országosan elismert képviselője, Dan Perjovschi tárlata a Megyei Múzeum egy-



A Lét-lelet kiállítás egyik részlete a marosvásárhelyi Várgalériában. Előtérben Herman Levente Noé projekt című installációja

Fotó: N.M.K.

másba nyíló kiállítótermeit is megtöltő közönséget vonzott a Kultúrpalotába.

Nem kellett csalódnuk tehát a *Lét-lelet* címmel meghirdetett kiállítás rendezőinek sem, a Vásárhelyi Forgatag látogatói közül sokan megnézték a hat kiállító – *Căbuz Andrea, Csóka Szilárd Zsolt, Herman Levente, Makkai István, Szabó Anna-Mária és Veress Gábor Hunor* – alkotásait. A tágas Várgaléria kedvező teret teremtett a *Változatok a csalhatatlan, egyértelmű valóságra* alcímmel felvonultatott anyag kellő tárlására. Fénnyel és árnyékkal, inventív társításokkal,

perspektivikus elrendezésekkel ügyesen elérték, hogy egyediségükben is hatásosan érvényesüljenek az alkotói szándékok, de együttesen is növelték a látvány erőterét, arra készítve a nézőket, hogy átértékeljék, átgondolják a valóság és a művészet bonyolult viszonyát. Ebben a kurátor *Ungvári-Zrínyi Katának* is jelentős szerepe volt. Mennyire biztos, hogy azt látjuk, ami „van”? Mennyire befolyásolnak külső körülményeink vagy belső tényezőink a valóság megítélésében? Egyáltalán hol van a valóság? Ilyen kérdéseket indíthatnak el a látottak a nézőkben. Ezeket már a beharangozóban meghirdették a szervezők. A megfogalmazottaknál azonban jóval több dologban elbizonytalaníthatta a jelenlévőket az, amit láttak. Ami pedig a legfontosabb: a képeket, szobrokat, installációkat szemlélve senki sem



Makkai István fém szalmakalapja

maradhatott közömbös. Mint a kisgyermeki kíváncsiság, hogy „mi van benne”, a tárlatlátogatókban is felmerülhetett a kétség: Igazi betonszörny Herman Levente Noé projekt építménye? Végünk lesz, ha ránk zuhan a magasból Veress Gábor Hunor hatalmas vasüllője? Megvéd a naptól Makkai István fém szalmakalapja? És így tovább, ezekhez hasonló furcsa dilemmákat kelt a nézői tudatban a felkínált képi és plasztikai ötletkavalkád, amelyet a marosvásárhelyi közép- és fiatal művésznemzedék e hat markáns tehetségű egyénisége tárt elénk.

Herman Levente és Szabó Anna-Mária az Élesdi Művésztelep alkotói csapatát is gazdagítja, ők a Szféra-kiállításon is bemutatkoztak. Erről azonban egy későbbi írásban jelezzük majd benyomásainkat. (N.M.K.)



A Várgaléria másik sarka. Előtérben Veress Gábor Hunor munkája, a Szent József gyaluja

## Búcsú Trella Várhelyi Imola festőnőtől

Csendesen ment el, ahogyan élt. Marosvásárhely művészeti életében ritkán hallatott magáról, az itteni pompás művészalettáról mégis hiányozni fog az ő nagybányai fogantatású, napfényes tájképfestészete. Olykor kiállított derűs képeit kedvelték a tárlatlátogatók. Néha lapunkban is hírt adtunk róla. Két és fél esztendeje, március 8-i 94. születésnapján *Trella Várhelyi Gyopár* írt róla szép jegyzetet. Abból a köszöntőből közlünk most újra egy részletet.

„A kézdívásárhelyi születésű művésznő életútját a rajzolás iránti szeretet határozta meg. A kolozsvári képzőművészeti főiskolán ismerhette meg Erdély kulturális, művészeti életét és nagy hagyományait, majd Nagybánya jelentette igazán vágyainak beteljesülését. Élete meghatározó időszaka a nagybányai festőkerthez fűződött, itt vált a természet szerelmesévé, ez a környezet biztosította tehetségének felszínre kerülését. Művészi hivatását pedig azután is folytatta, hogy nagybányai lakhelyét feladta, és 46 év után családjához közel költözött, Marosvásárhelyre. Művészi hivatását itt is folytatta, csodálatos képeket festett a Marosparton és a Maros völgyében is. Legszebb munkái most is gyermekei és unokái lakásának falait díszítik. S mindez a szép már a dédunokák útvalója is egyben.”

2024. augusztus 29-én hunyt el szerettei körében. Legyen békés a pihenése.



Trella Várhelyi Imola: Erdő szélén



## Könyvekről bármikor

Annyi a kulturális esemény, hogy lehetetlen lépést tartani velük. Csak gyűlnek a megírandó élmények, átirásra várnak a hangfelvételek, szinte naponta tízesével gazdagszik az ember fotótára. Csak ha a *Tékaforgatagra* gondolok, máris bánt a lelkiismeret, annyira lemaradtam a tapasztaltak közlésével. Még csak felvillantani tudtam a Forgatag utolsó napján lezajlott nagyszerű könyves kibeszélőt, a Gemma-olvasóklub rendezvényét, amelyen *Lázok Klára* és *Daray Erzsébet* faggatta a Kossuth-díjas *Visky András A test története* című Poket-kiadványról. Tudták a kérdezők, hogyan kell igazi önvallomás megnyilatkozásra készíteni az író, izgalmas, mélyreható, bensőséges és hangulatos beszélgetés kerekedett a kötet hősnőiről, a velük való azonosulásról, a katarziszról.

### A kötet kiadói fülszövege

A délelőtti program után a *Ház, délután* elegánsan eklektikus berendezésű, kellemesen fényezett, de ha kell, kellemesen árnyas is. Tehát árnyékolástechnikailag megfelelő. Csendes és élénk. Élénk és nyugodt. A jövővény eleinte zavarban van. Mégiscsak begurult ide a melankólia sötét golyója a folytatásnak hitt irányból. Aztán nagytólencsén át láthattunk egy ölelkezést egy távoli ház emeleti lakásában. Közben meg elszabadult az ajándék-

Láng Orsolya

### illúziók tárháza

amikor a nagyszüleim csomagot küldtek  
az mindig szenczió volt  
akár a kerti alma nedvességétől átítatott kartondoboz  
akár valami konzisztensebb érkezett  
kötött holmik, disznóságok  
egyszer nagyanyám – az egykor parasztlányként is  
„szépményű hölgy” – terve szerint  
az úrfiúnak indult, de rátermettsége miatt  
gazdálkodóvá lett nagyapám készítette  
szerzemény jött: egy kaleidoszkóp  
három összeillesztett üveglapsáv  
közöttük egy csipetnyi színes flitter

A Lector Kiadó utána következő bemutatója is a népes közönség előtt zajlott, és mindenki hamar ráhangolódott a *Láng Orsolya* lírájához kapcsolódó társalgásra. A fiatal költő, író, grafikus, filmrendező *Ház, délután* című új verseskötete kapcsán volt a fesztivál vendége. Vele is Lázok Klára beszélgetett. A könyv a Lector és a magyarországi Prae Kiadó közös kiadásában látott napvilágot. Lapis József szerkesztette. A borító is Láng Orsolya munkája. A beszélgetést, amely során a szerző felolvasásaival is illusztrálta gondolatait, a későbbiekben valamikor talán még részletezhetjük. Ma a kötet kiadói fülszövegével érzékeltetjük róla a legfontosabbakat.

(nk)

pokol: sorjáznak a jobbnál jobb versek, mégsem árt meg a jóból a sok.

*Láng Orsolya* új kötetében bizalmasának fogadja az olvasót, és megmutatja, milyen, amikor apró balladák képei keverednek emberközi kapcsolatok jeleneteivel, ahogy az anyanyelvünk között az idegen szavak. Olyan természetesen, hogy ha valaki mögöttünk kellően lágy akcentussal ejti ki egy sziget fővárosának a nevét, közel kerülünk a nagybéti Költészethez. Mi a siker titka, ha nem ez?

Mohácsi Balázs

(megmaradt az általuk dresszírozott  
tornászlányok dresszeinek dekorációjából)  
bevonva a méterárupult alól beszerzett  
ritka mintázatú anyaggal (virágos!)  
elszigeteltek a való világtól  
egy spektákulumot  
az ingerszegény játékboltpolcok  
és az ingergazdag katasztrófaturizmus  
kulisszái közt  
a nyaranta konyhafalra vetített  
árnyjáték mellett  
az ujjak közé szúrt gyufafejszemek  
és a harisnyából varrt babák  
a patakra járó libacsorda tollaiból faragott  
bababútor mellett  
maga volt a hiánygazdaság megillatosult csodája  
a természetközeli embertől karnyújtásnyira

lévő okkult tudomány közvetítője  
a létező világok egyik legjobbika  
amelyből fél szemünket lehunyva  
részeseülhetünk  
a véletlen szabályossága  
a magábanvaló perspektívája  
az esetlegesség következetessége  
az egymásmellettség geometriája  
az eleve elrendelés játékosága  
a disszonancia összhangzattana –  
szóval  
az elérhetetlen Van  
és a megleshető Nincs  
és akkor még halvány fogalmunk sem volt  
a forradalomról  
sem arról, hogy az is meghal, aki lát  
és az is, aki megmutat



Beszélgetés a 11. Vásárhelyi Forgatag utolsó napján, 2024. szeptember elsején (balról): Lázok Klára és Láng Orsolya Fotó: N.M.K.

## Fényporszemek halmozott magányban

### Gondolatok Márton Károly versesköteteiről

Albert-Lőrincz Márton

Nehéz vállalkozás elsőkötetes szerzőről méltatást írni olyan, mint az első szerelmi együttlét ki-, át-, megbeszélése két szűzpróbás között, mivel a mélység még nem tud felárulkozni a maga valóságában, egyszerűségében, egészében. Verseskötet esetében mindenképpen, hiszen gyakorta rejtve marad a költő poétikai arzenálja, még akkor is, ha nem éppen fiatal az elsőkötetes szerző. Most itt erről van szó. A recenzensnek pedig (nem csak a költőnek) az igazat kell mondania, nem csak a valódit, hogy József Attilát parafrazáljam.

Próbálok megtalálni Márton Károly költői mércéjét, s ezt a mércét a ritmusban, a rímekben és a humorban vélem felfedezni. Írói ízlése adja verseinek lüktető kadenciáit.

Individualizmus, világkép, vallomás szinte minden sora, ez sejlik fel a most megjelent

verseskönyv\* 273 versében, és az ugyancsak frissen megjelent haikukötet\*\* 206 haikujában, mintegy morális meghívás verspiknikre: gyerekek, gyertek velem, becsüljük meg azt amink van, és áldozunk elődeinknek, akik ránk hagyták kincseiket, mert „Közelebb jön/Így a távol/Romló szemem/Jóvoltából” (Közelebb jön).

Ezzel a zárlatnak is beillő rálátással, rávilágítással indítanám Márton Károly bemutatását a nyáron megjelent két verseskötete kapcsán.

Márton Károly 1956-ban született Nyárádszeredában, egyszerű székely család másodikszülött gyermekeként. Gyermekkorát Nyárádgálfalván töltötte, ebből az élményből táplálkozik lírai énje. Iskoláit Nyárádgálfalván, Nyárádszeredában és Marosvásárhelyen végezte. Mesterembernek tanult, családi biztatásra, mert a mesterség, ugye, az komoly megélhetést biztosít, arra mindenkor és mindenhol szükség van. Írásra való hajlama azonban folyton belebuzogott életébe. Kitanulta a víz-gáz szerelő szakmát, de neki ez nem volt elég. 1970-es években írásai (riportok, portrék, gyermekversek) jelentek meg a *Munkáséletben*, a *Falvak Dolgozó Népeben*, a *Napsugárban*, ami lehetővé tette, hogy újságírónak kitanuljon, de nem élt a lehetőséggel, maradt a mesterségnél, közben mindvégig megtaláljuk őt Marosvásárhelyi irodalmi rendezvényein, hallgatta a „nagyokat”, és tanult tőlük. Irodalmi érdeklődése, kitartása lassan autodidakta költőt faragott belőle. Marosvásárhely lett az otthona, jelenleg is ott él.

Amikor megismertem Márton Károlyt, az tűnt fel nekem, hogy profi íróknak is becsületére való gazdagsággal sorolja a kortárs költőket, életrajzi adataikat, műveiket, s hogy mikor, hol tűntek fel az irodalmi közéletben, legyenek élők és fiatalon eltávoztak. Karcsi, mondtam, kész mozgó lexikon vagy, nagy értéket raktározta magadba. De nem csak, hiszen azt is megtudtam, hogy házi könyvtárába összegyűjtötte a kortárs irodalom szinte minden kiadványát, s ez komoly

filoszi teljesítmény. Ha egy könyvritkaságot keresel, Karcsinál kell keresned, nagy valószínűséggel nem fogsz csalódn.

Valahányszor apróbb szerelési munkára volt szükségem, Karcsi jött, és jöttek az irodalmi aktualitások is, beszélgetni lehetett vele. El-elskandált egy-egy négysoros rigmust, játszott a rímekkel, szótagokkal, ritmizált, s volt úgy, hogy 5-6 versikét is felmondott emlékezetből, láthatóan nagy megelégedettséggel, kissé pátozosan, kissé ironikusan, s én ezen igencsak elcsodálkoztam. Jómagam egyetlen sort se tudnék felmondani verseimből, betéve.

De milyenek Karcsi versei? Szemlélődök, aforisztikusak, lüktetőek, ritmusosak, humorosak, olykor szarkasztikusak és rövidke. Emlékeztetnek az emberbeszédre, ahogy ő fogalmaz. A vers számára „gyomirtószert”, „a csend börtöne”, „indulat egy cél felé”. Tematikailag nincs lehorgonyzás, mindenről ír, ami szembejön vele, ezért aztán a kötet mint kötet eklektikus. „Verseiben rigmusban, rímekben gondolkodik, poénokkal kel és fekszik. Közérthető és mindenkit érdeklő dolgokról ír. Az általa kifejtett tömör, szikár és csattanós mondanivalónak létjogosultsága van. Négysorosai az élet visszasságait is hozzák, s néhol tele vannak humorral, fűszereznek, ízesek, olykor súlyos mondanivalójuk van” – írja a könyv szerkesztője (Beke Sándor) a borító hátán, kiemelve Márton Károly poétikai erőit. Sok versében adózik szűkebb szülőföldjének, a gyermekkorát élményekkel gazdagító falu világának, a családnak, ezért okkal írja a kötet szerkesztője, hogy Márton Károly „a szülőföld, a gyermekkor, a szép emlékek költője”, de például a *Színek szivárványa* címet viselő versciklusban (verscsokorban) nagy elődöknek állít emléket, akiktől a költészetet elshette, illetve kiformalhatta a maga morális portréját. Ilyen értelemben mesterének tekinthető Arany János, Körösi Csoma Sándor, Mikes Kelemen, Petőfi Sándor, Radnóti Miklós, Juhász Gyula, Márai Sándor, Kányádi Sándor, Szilágyi Domokos, Weöres Sándor, Sziveri János, Farkas Árpád, Tandori Dezső,

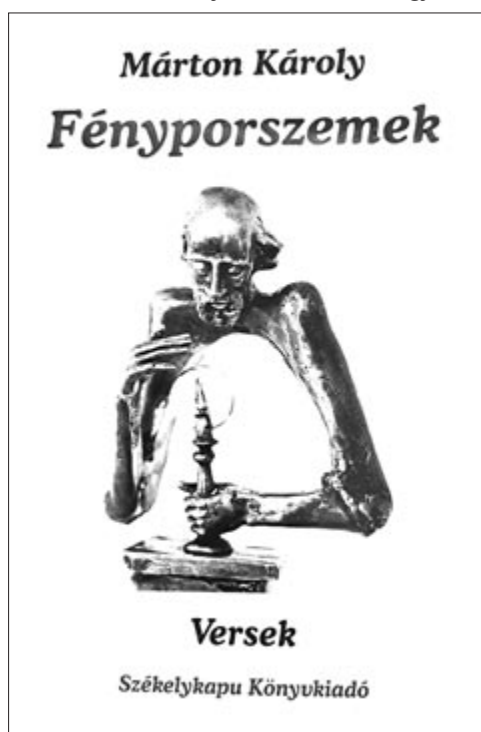
ugyanakkor olyan kortársakat is megszólít, akik nyomot hagytak költővé érésében, ők: Kovács András Ferenc, Cseke Gábor, Ráduly János, Elekes Ferenc, Bölöni Domokos, Hadnagy József. És az eredmény? „Itt állok kopaszon/Szélből megalázva/Lekapta a kalapom/Hogy belsejét lássa” (Itt állok...).

Néha magam is tanácsoltam ezt-azt, de néhai KAF-tól is sok tudnivalót kapott, mert vele is megosztotta ebbéli ténykedéseit. Kérdezgettem, mikor láthatjuk verseit kötetben, de csak mosolygott, háát, ha eddig nem, akkor ezután, volt a válasza. És a válasz immár, ezúton kézzelfoghatóvá, kézbe vehetővé lett: tessenek elolvasni. Egy hónap alatt két kötet, nem semmi, ami nyilván azt is üzeni, hogy a kötetek darabjai évek, évtizedek alatt keletkeztek, s ez joggal feltételezhető, ha figyelembe vesszük, hogy első (gyermek)versei 1970-ben jelentek meg a *Napsugár* című gyermeklapban, Farkas János főszerkesztősége idején.

A kötetek külleme sokat ígérő, igen jó hatást gyakorol olvasóira, dicséret a borító tervezőjének és a marosvásárhelyi Gyarmathy János szobrászművésznek, akinek kisplasztikáit nemcsak a borítókon fedezzük fel örömmel, hanem a haikukötet illusztrációiban is, melyek esztétikailag emelik a kötetek színvonalát.

Hogy költőt avatunk-e, nem tudom, de azt tudom, hogy költői habitusát sokan szeretik, felolvasásokon mindig ő zsebeli be a legnépszerűbbeknek kijáró fergeteges tapsot. Azt is tudom, hogy a vers Márton Károly mindennapi kenyere. A versírás nála pótcselekvés, de tudatos vállalkozás, a haikuirás legalábbis az. Ha nem így lenne, nem tudna ilyen sorokat papírra vetni: „Mint rab madárt/Engedd el kalitkából/Félelmeidet” (Üzenet Efnak).

Egyik tizenhét sorosában ő maga így vall erről: „Ceruza simul/ A munkástenyerembe/Egy vers kedvéért” (Ars poeticam). Kitartást, mondanám, egy mag se maradjon kikeletlenül a földben, ha már elvetették. Ehhez az olvasó biztatására is szükség lehet.



\* *Fényporszemek. Versek.* Székelykapu Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 2024

\*\**Halmazott magány. Kétszázhat haiku.* Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 2024





## Sajtóközlemény

### Fontos bejelentés!

A kedvezőtlen időjárási körülmények miatt a Cserealja park avatása egy napot tolódik!

A marosvásárhelyi városháza tájékoztatja Önöket, hogy a Cserealja park eredetileg 2024. szeptember 14-re, szombatra tervezett avatását az esős időjárás miatt szeptember 15-re, vasárnapra halasztjuk, 18 órai kezdettel.

#### Frissített program:

- Póra Zoli és a Stonehill – 18:00
- Gașca Zurlu – Zurlu Supershow – 19:30
- Bucovina – 21:00

Elnézést kérünk az esetleges kellemetlenségekért, és várjuk önöket, hogy együtt ünnepelhessük az új Cserealja park megnyitóját, egy jó hangulatú, zenés estével!

**Köszönjük megértésüket!**

A Belső és Nemzetközi Kapcsolatok Osztálya

Románia  
Maros Megyei Törvényszék  
Közönségszolgálati Iroda

## Sajtóközlemény

### a Maros Megyei Választási Iroda bírúinak kijelöléséről az államelnök-választás felügyeletére

A Románia elnökének megválasztására vonatkozó 2004. évi 370. sz. törvény 18. cikkelyének (2) bekezdése – és a Románia Hivatalos Közlönye I. fejezetében 2011. szeptember 12-én a 650. számban megjelent módosító előírások értelmében

#### a Maros Megyei Törvényszék elnöke közli a következőket:

2024. szeptember 16-án 10 órakor nyilvános ülésen sorshúzással jelölik ki a megyei törvényszék három bíróját a megyei választási irodába a 2024-es államelnök-választás felügyeletére.

Az ülésre az intézmény székhelyén, Marosvásárhelyen, az 1918. December 1. út 250–254. szám alatt, a 2. emeleti 29-es teremben kerül sor.

Sebastian Voinea,  
a Maros Megyei Törvényszék elnöke

Románia  
Maros Megyei Törvényszék  
Közönségszolgálati Iroda

## Sajtóközlemény

### a Maros Megyei Választási Iroda bírúinak kijelöléséről a parlamenti (Szenátus és Képviselőház) választások felügyeletére

A 208/2015-ös, a képviselőház és a szenátus tagjainak megválasztásáról, valamint az Állandó Választási Hatóság szervezéséről és működéséről szóló, módosított és újrakiadott, Románia Hivatalos Közlönyének I. fejezetében (2015. július 24., 553. sz.) megjelent törvény 13/(2) cikkelye értelmében

#### a Maros Megyei Törvényszék elnöke közli a következőket:

2024. szeptember 16-án 10 órakor nyilvános ülésen sorshúzással jelölik ki a megyei törvényszék három bíróját a megyei választási irodába a parlamenti (Szenátus és Képviselőház) választások felügyeletére.

Az ülésre az intézmény székhelyén, Marosvásárhelyen, az 1918. December 1. út 250–254. szám alatt, a 2. emeleti 29-es teremben kerül sor.

Sebastian Voinea,  
a Maros Megyei Törvényszék elnöke



Spălătorie și detailing auto



AUTÓKOZMETIKUST

keres

Marosvásárhely  
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902  
0740-393-060  
0722-605-593

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

### MINDENFÉLE

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, festést, kisebb javítást stb. Tel. 0745-680-818. (23918-I)

KÉSZÍTÜNK háztetőt, vállalunk szigetelést, kerítésjavítást, tetőjavítást, meszelést, kisebb javításokat és más munkát is. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0741-835-197, Attila. (23917-I)

VÁLLALUNK: szobafestést, tetőjavítást, szigetelést, fametszést, vasmunkát. Tel. 0742-344-119, Levente. (23916-I)

KIÜRESÍTÜNK házat, tömbházakat, elhordjuk a bútort, ruhaneműt, törmelékét, fát. Tel. 0747-816-052. (23914-I)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítésjavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádógosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-335-349. (23926-I)

### MEGEMLEKEZÉS

Minden elmúlik, minden elvész, csak egy él örökké: az emlékezés.

Szomorú szívvel emlékezem szeptember 14-én feleségemre,

KISS IBOLYA ÁGNESRE

halálának első évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető férje, Ferenc, a Kolumbán család és a Hegedűs család.

(23911)

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 15-én

SZÁVA JENŐRE

halálának első évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét szívében őrzi felesége, lánya, veje és unokája. (23935-I)

### ELHALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

ZOLTÁN (ASZTALOS) MÁRTA

nyugalmazott gyermekgyógyász

életének 86. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Emléke szívében él tovább. A temetés részleteiről ugyanitt adunk később hírt.

Lánya, Ildikó és a gyászoló család. (p.-l)

Szomorú szívvel búcsúzunk kedves kollégánktól és drága barátunktól,

ZOLTÁN ATTILÁNÉ

DR. ASZTALOS MÁRTÁTÓL,

aki e hó tizedikén hunyt el hosszú betegség után. Több mint négy évtizeden át rendületlenül gyógyította a gyermekeket; pár évig Zabolán dolgozott, majd Brassóból ingázott Zernyestre. Jól képzett és lelkiismeretes orvos volt. Példás háztartást vezetett, szerette és ismerte a természetet, sokoldalú műveltsége volt. Közel hetvenéves barátságunk jegyében őrizzük emlékét szívében, és kísérik majd el őt utolsó útján.

A kollégák nevében dr. Kiss Csekme Márta. (-l)

Dr. Asztalos Márta halála után egy nappal elvesztettük egy következő barátunkat,

DR. GÜNDISCH GYÖRGY

fül-orr-gégész főorvost.

Szomorú szívvel búcsúzunk tőle, akinek édesapja egyetemi tanárunk volt a Szövettan Katedrán, és akinek szerteágazó érdeklődési körét és kedvenc tevékenységeit a medicinán túl mindig csodáltuk. Fáradhatatlan és lelkiismeretes orvos volt itthon, Erdélyben és kitelepedésük után Magyarországon is; betegeit nagy hozzáértéssel és empátiával gyógyította. Hamvait később Kolozsváron, a Házsongárdi temetőben fogják eltemetni. Nyugodjanak békében, emlékük legyen áldott!

A kollégák nevében dr. Kiss Csekme Márta. (-l)

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy

MADARAS ÉVA

életének 101. évében elhunyt.

Temetése szeptember 17-én, kedden 12 órakor lesz a református temetőben, katolikus szertartás szerint.

Szerettei. (23949-I)

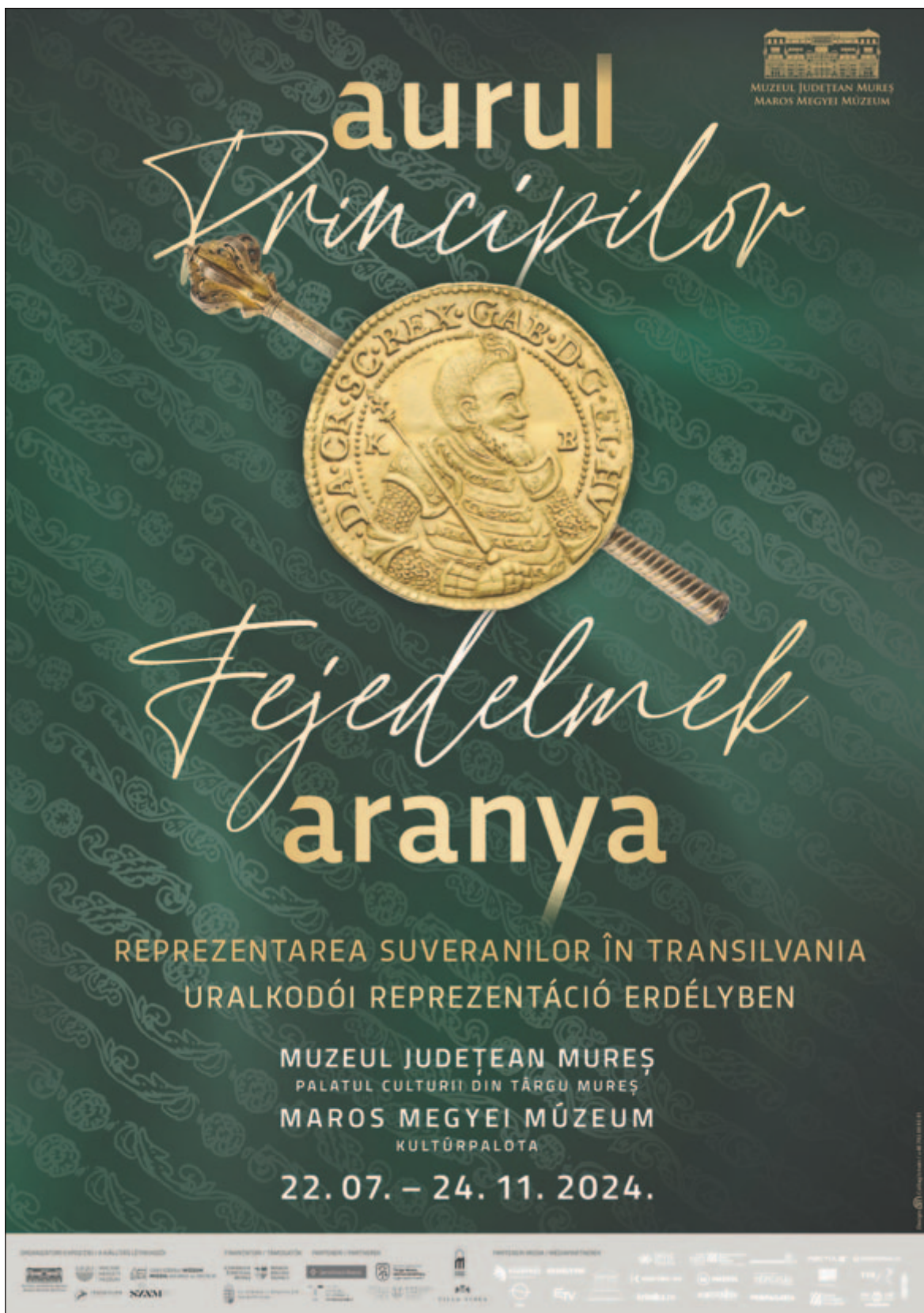
Üzleti sikereinek titka:

a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGBAN

Maros megye legnépszerűbb napilapjában!





**Aurul Principilor**

**Fejedelmek aránya**

REPREZENTAREA SUVERANILOR ÎN TRANSILVANIA  
URALKODÓI REPREZENTÁCIÓ ERDÉLYBEN

MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ  
PALATUL CULTURII DIN TÂRGU MUREȘ  
MAROS MEGYEI MŰZEUM  
KULTŰRPALÓTA

22. 07. – 24. 11. 2024.

MUZEUL JUDEȚEAN MUREȘ  
MAROS MEGYEI MŰZEUM



**MOZIZOM  
FILMKLUB**

Magyar filmremek  
a legjobb minőségben  
az **ERDÉLYTV** műsorán

**VASÁRNAPONKÉNT  
20 ÓRÁTÓL**



**Marosvásárhelyi  
Rádió  
Románia**

**96 FM  
106,8 FM  
1323 AM**

[www.marosvasarhelyiradio.ro](http://www.marosvasarhelyiradio.ro)

Újdonságok a  
Kobak könyvesboltokban:



**Amy Harmon  
Az ismeretlen  
kedves**



**Orvos-Tóth Noémi  
Szabad akarat**

Keresse fel kávézóinkat  
a vásárhelyi  
könyvesboltban!



**Orvos-Tóth Noémi  
Szabad akarat**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám  
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

**FONTOS TELEFONSZÁMOK**

- Romtelecom-tudakozó – információ - 0766-121-234
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk) - 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között: - 0736-883-110
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészlet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- Dora Medicals - 0265/212-971
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- Prefektúra - 0265/266-801
- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800 - 08008-208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 0265/254-625
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- és halottszállítás - 0758-047-604
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907

**Méltányos reklámdíj fejében  
állandó szereplője lehet  
a FONTOS TELEFONSZÁMOK  
rovatnak.  
Várjuk jelentkezését  
a 0265/268 854-es  
telefonon.**



**CityTV  
MAROSVÁSÁRHELY**

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS  
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

**228-as  
a DIGI hálózatban**